VERSLAG VAN DE ALGEMENE KASSIER OVER MEI 1914.

Ontvangsten.

Saldo		£811 16 4
Algemeen Fonds :		
Lidmaatbijdragen :		
Gem. Middelburg	£ 1 5 0	
Almanak :		
Gem. Middelburg, P. J. Botha	0 9 0	
Gem. Middelburg J. K. N. Visagie	0 9 0	
Gem. Rustenburg, J. J. Botha	1 9 9	
Vrede	0 9 0	
A. H. Koomans	2 8 0	
Bankkosten	0 1 0	
		6 10 9
Weduwfonds :		
Gem. Middelburc	10 12 5	
Gem. Vereeniging	2 10 10	
Gem. Vrede	0 8 7	
A. H. Mitchell, int.	8 0 0	
D. v. d. Plas, int.	6 0 0	
Ds. L. E. Brandt, bijdr.	2 0 0	
		29 11 10
		£ 847 18 11

Uitgaven.

Algemeen Fonds :		
Scribaatkosten	2 0 0	
Postzegels	0 2 6	
Bankkosten	0 1 0	
Almanak, vracht	0 3 0	
		2 6 6
Weduwfonds advert.	1 4 0	
		1 4 0
Mr. Bouzijn Saldo prokureurs rek.	21 2 7	
		21 2 7
Per Saldo		823 5 10
		£847 18 11

L. E. BRANDT,
H. P. TH. ROORDA,
Voorzitter Fin. Kom.
Sekretaris.

Teken in op

De Hervormer

DE HERVORMER

MAANDBLAD

gewijd aan de belangen van de NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK in Zuid-Afrika.
Onder Redactie van Ds. J. VAN BELKUM.

Uitgegeven door
A. H. KOOMANS & H. DE GRAAF, Potchefstroom.
Officiëel gedeelte onder Redactie van den Scriba der Algemeene Kerkvergadering.

Alle stukken voor het officieele gedeelte moeten vóór den 1en van elken maand gezonden worden aan Ds. J. VAN BELKUM, Bus 197, Heidelberg, Transvaal.

Inteekening- en Administratiegelden te zenden aan den Heer A. H. KOOMANS, Bus 123, Potchefstroom

6de JAARGANG :-: No. 63. :-: 15 Julie, 1914.

OFFICIEEL GEDEELTE.

KERKVIERING TE JOHANNESBURG.

Zoals meermalen het geval is, wanneer er geen aanneming is bij het December en Julie Nachtmaal, was de opkomst bij de Voorbereiding dienst op Zaterdag 4 Julie maar klein. Het was dan ook koud die avond, zodat de predikant het niemand kon kwalik nemen, als hij niet naar de kerk kwam, zoals een van onze gewezen ouderlingen dikwels in een grap zeide, als iedereen scheen te denken, dat het weer te slecht was om uit te gaan, ten minste naar de kerk, maar niet te slecht voor een dans of theater.

Op Zondag waren de diensten beter bijgewoond. Bij de morgen en avonddiensten was er een grote opkomst, in de namiddag minder; toen was er ook een monster optocht van de Labour Party, naar de graven van degenen, die een jaar geleden met de onlusten omgekomen waren. Duizenden van mensen namen daaraan deel en wie niet deelnam wilde toch zien. De graven waren werkelik mooi versierd met bloemen en kransen.

Er werden zes kinderen gedoopt en twee ouderlingen in hun ambt bevestigd.

God heeft onze gebeden gehoord en ons een gezegend Nachtmaal gegeven.

Het overlijden van Ds F. S. du Toit van Ventersdorp, is als een slag, onverwacht over onze Kerk gekomen. Wij wisten niet, dat hij gevaarlik ziek was, hoewel het bekend was, dat hij nooit volkomen herstel had gevonden van zijn laatste ziekte. Nu is er een familie in rouw gedompeld en een gemeente beroofd van de herder en leeraar. Als wij niet wisten, dat de Koning der Kerk, regeert over de zijnen, zouden wij geneigd zijn te vragen, waarom dit zo moest gebeuren. Wij willen vertrouwen in de leiding van de Heiland, maar moeten toch ook de ogen openhouden om te zien wat God ons wil leren.

Sedert de oorlog is onze kerk zeer gelukkig geweest wat predikanten betreft. In 1904 waren er slechts vier leeraars in de kerk en nu zijn er twaalf geweest, tot op de dood van onze Broeder.

Waar al die predikanten vandaan gekomen zijn? Sommigen uit Holland, sommigen uit de Verenigde Kerk, twee door Professor Muller opgeleid en enkelen die in Holland gestudeerd hebben, doch Afrikaners van geboorte zijn. En terwijl wij zo voorspoedig geweest zijn hebben velen in onze kerk geleefd in wat Engelsman noemt een „fools paradise," het paradijs van een dwaas, die maar geniet van het ogenblik, zorgeloos en blij, nooit denkende aan de dag van morgen. Hoewel het waar is, wat de Heere Jezus gezegd heeft, dat wij niet moeten bezorgd zijn voor de dag van morgen, heeft hij daarmee niet bedoeld, dat wij geen voorzorg moeten maken.

Wij staan nu voor het feit, dat de dood gekomen is in de rijen van onze leeraars en er een heeft weggenomen, en waar er een gegaan is, kunnen er meer gaan, en met verloop van tijd zullen er ook meer gaan. Moeten wij nu maar blijven voortgaan zonder de werkelikheid onder de ogen te durven zien? Ik hoop, dat al onze leeraars het eeuwige leven hebben, maar het eeuwige leven wordt niet altijd hier op aarde doorgebracht, en het gevoelen van de dwaze kleine visjes uit de fabel, die door een gat in de dijk uit de rivier wegzwommen tegen de raad van moeder vis, en later, toen het water wegzakte, zich op het droge land vonden, is toch te dwaas voor verstandige mensen.

Daarom moeten wij zorgen, dat er jonge krachten zijn om de opengevallen plaatsen in te nemen, als nu onze predikanten wegvallen, en moeten wij ophouden te zeggen, dat er reeds genoeg predikanten zijn of te denken, dat het tijd genoeg is te gaan zorgen, als eenmaal een gemeente vakant is.

Waar moet nu Ventersdorp weer een predikant krijgen? terwijl er nog zoveel andere gemeenten vakant zijn en er op het ogenblik slechts een enkele proponent is, die de kerk kan dienen.

Er dient met alle macht gearbeid te worden, om te zorgen, dat onze eigen zonen behoorlik worden opgeleid om in onze Kerk het Evangelie te verkondigen. Wij hebben daartoe twee fondsen, van de Theologiese School en voor Behoeftige Studenten, er zijn verscheiden jonge mannen, die zich opgegeven hebben om voor de dienst des Woords opgeleid te worden. Nu is de kans om te tonen, dat wij predikanten willen hebben, en onze eigen zonen op onze eigen kansels willen zien.

Het Parlement is na een zitting van ongeveer een half jaar uiteengegaan en de koeranten vertellen met lof, dat er veertig nieuwe wetten gemaakt zijn. Dit klinkt veel, maar er is toch waarlik te veel gepraat, teveel tijd gebruikt, ja verbruikt om dit tot stand te brengen. Het Parlementaire stelsel van partijen is een vreselik duur stelsel, want er wordt niet altijd het meest gelet op het voordeel van het gehele land, maar wat voor de partij voordelig of nadelig is weegt dikwels veel zwaarder bij de sprekers en als wij een debatsvereniging willen hebben, kan die veel goedkoper ingericht worden, dan het Parlement.

Nu dat iedereen van de afgevaardigden eindelik los is, kan er meer door de Ministers aandacht geschonken worden aan de regering van het land, kan Generaal Hertzog rondgaan in de Vrijstaat, om zijn nieuwe partij te organiseren, en kan de vertegenwoordiger aan zijn kiesafdeling komen vertellen, wat hij gedaan heeft in de Kaap. Er is zeker wel wat goeds tot stand gebracht: laat ons hopen, dat het land vooruit zal gaan onder de zegeningen van de nieuwe wetten, en dat wij allen mogen ondervinden, dat er voorspoed in het land komt, zoals Lord Gladstone gezegd heeft. Een van de grootste zegeningen zal ongetwijfeld wezen, als God de sluizen des hemels openzet en er een natte zomer komt waardoor de boeren weer eens een oogst kunnen maken, en er gras en water komt voor het vee, dat nu reeds honger en dorst lijdt. „Aan Gods zegen is alles gelegen," dat is en blijft maar altijd waar. Laat ons het ook daarvan verwachten.

L. E. B.

POTCHEFSTROOM.

Wegens de koude was de opkomst voor de Nachtmaalviering zeer klein. Zelfs vele kerkeraadsleden waren niet aanwezig. Geen enkele wagen was op het Kerkplein, dat had in een lange tijd niet plaats gevonden. Het was zeer jammer, daar de proponent Strijdom voor de gemeente zou optreden. Vrijdag middag was Kerkeraadsvergadering en Zaterdag gemeentevergadering. Wij kunnen niets mededelen wat in de Kerkeraadsvergadering plaats vond, omdat wij hieromtrent geen bericht ontvangen. Het is zo jammer, dat slechts enkele de Hervormer lezen, indien elk kerkeraadslid hem las, zou de gemeente meer van hun werkzaamheden op de hoogte zijn. De Gemeentevergadering was zeer slechts vertegenwoordigd, vand e doops lidmaten waren slechts 3 tegenwoordig. Een gewichtige zaak moest besproken worden en wel de aankoop van de Boerenwinkel, welke de Kerkeraad voorstelde om aan te kopen voor de som van £1500. Er waren enkele bezwaren: ten eerste dat de Gemeente zo slecht vertegenwoordigd was, maar de verkopers konden niet 3 maanden wachten voor de volgende vergadering. Dit bezwaar was ongegrond, daar hij wettig samengesteld was. Een ander bracht een bezwaar, dat de Gemeente te arm was, daar hun kerkeraadsleden beweren, dat de Gemeenteleden niet 2/6 kunnen betalen voor de opleiding van predikanten. Na een lange diskussie werd besloten tot de aankoop over te gaan. Wel, ik kan de Gemeente geluk wensen. Wij zijn er altijd voor geweest om de gemeente vaste eigendommen te laten krijgen en dit is een eigendom dat niet te duur is voor de prijs en het in de loop der tijden zijn voordeel zal opbrengen. Zaterdagmiddag trad onze jonge proponent Strijdom voor de Gemeente op met een ernstig woord. Onze oude en geliefde predikant was ongesteld en niet in staat om de dienst bij de Nachtmaal viering te houden en Ds. Joubert, van de Verenigde Kerk, was zo welwillend geweest onze oude Vader behulpzaam te zijn. Z.Ed. sprak naar aanleiding van 1 Cor. 11 vs. 28. Ernstig sprak hij de Gemeente toe en wees hun hoe noodzakelik de zelfbeproeving was. Drie tafels werden bediend, gelukkig gaf de Heer onze oude herder de kracht om een tafel toe te kunnen spreken. De dankzegging werd geleid door onze proponent Strijdom. Z.Ed. sprak naar aanleiding van Cal. 3 vs. 1 en 2. Duidelik bracht Z.Ed. dat alles niet van de aarde maar wij moesten bedenken dat alles van boven is. Des avond trad Z.Ed. wederom op en na een indrukwekkend gebed, waarin onze oude Vader herdacht werd, dat de Heere Z.Ed. kracht moge geven om nog jaren gespaard te mogen worden voor zijn Gemeente, nam Z.Ed. tot tekst Efeze 1 vs. 13 : ,,Nadat gij gelooft hebt. Zijt verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte. Krachtig sprak deze jonge leeraar tot de Gemeente over het geloof. Wij kunnen niet anders da ndeze jonge broeder dank zeggen voor de woorden welke hij tot ons gesproken heeft en de Hervormde Kerk geluk wensen met deze nieuwe Leeraar. Moge de Heere hem sparen ten dienste onzer Kerk. Hoe dankbaar mogen wij God zijn met de eerste vrucht welke voor onze Kerk is opgeleid. Mogen wij hopen, waar er nog zoveel tegenwerking is voor die opleiding, dat de broeders de noodzakelikheid hiervan gaan inzien en hun penningen en meer geven om die opleiding te steunen.

Onze oude predikant is voor een maand met verlof gegaan, moge de Heere Z.Ed. de kracht en gezondheid teruggeven en gezond en frisch in ons midden terugkomen.

NACHTMAAL TE VENTSDORP.

De overleden leeraar Ds. F. S. du Toit, had Ds. P. W. Ennis verzocht hem bij het Nachtmaal op 28 Junie te komen helpen, daar Z.Eerw. zich zelf te zwak gevoelde. Helaas, hij heeft het hier op aarde niet meer gevierd. Gode zij hem dank, dat hij mocht aanzitten aan de bruiloft des Lams.

Het spreekt van zelf, dat het Nachtmaal gevierd werd geheel onder de indruk van de droefheid der gemeente.

De voorbereidingsdienst Zaterdagavond werd gehouden door Ds. P. W. Ennis met Jesaja 40 :9 als tekst. De Avondmaalsdienst werd geleid door Ds. Jac. van Belkum, naar aanleiding van Rom. 8 :1 Bij de bediening der tafels hielp ook Ds. Ennis en ook de weduwe en hare dochters van Ds. du Toit zaten aan. De dankzegging en Doopdienst werd gehouden door Ds. Ennis 2 Kron. 2 :9 en de avonddienst door Ds. Van Belkum, psalm 39 :13. Ook hier was de opkomst klein. 't Was winter. Te oordelen evenwel naar de stilte, waarmede de gemeente luisterde en de ernst van de gebeurtenis van de week, mogen wij vertrouwen dat er goed zaad is gezaaid in geopende harten. De Heer geve dat. Wij hopen, dat Ventersdorp troost zoeke en vinde bij de Opperste Herder, Jezus Christus en dat zij ook ter bekwamer tijd een degelijk leeraar weer krijge.

NACHTMAAL TE HEIDELBERG.

5 Julie 1914.—Van dit Nachtmaal kan niet meer gezegd worden dan : 't Was winter en 't was koud. Wij zouden er niets van gezegd hebben, ware het niet, dat van de predikstoel was bekend gemaakt, dat Br. C. J. Jacobs, jaren lang ouderling der gemeente, die ernstig ziek is, aan de gemeente geschonken heeft een som van £210 (twee honderd en tien ponden) sterling, welke zij hem schuldig was. Onnodig te zeggen, dat dit met grote blijdschap door de tegenwoordige leden werd gehoord, als was het ook met droefheid, omdat Br. Jacobs zo ernstig ziek is.

Wij maken met grote dankbaarheid hiervan melding, te meer omdat zulke schenkingen zo uiterst zeldzaam zijn en Br. Jacobs dit geheel uit eigen beweging heeft gedaan. Moge de Heer hem vergelden voor alles wat hij aan de gemeente heeft gedaan. Broeder Jacobs is ook in zijn ziekte geweest een trouwe en offervaardige Broeder, die in alle stilte, zonder grootspraak zeer veel heeft gedaan.

KERKDIENSTEN.

ZWARTRUGGENS.

18—20 September, Ds. Jac. Strijdom.

VENTERSDORP.

19	Julie,	Br. R. A. Buitendach.
26	,,	Br. D. J. Bodensteijn.
2	Aug.	Br. F. W. Buitendach.
9	,,	Br. N. Visser.
16	,,	Br. G. Thompson.

LICHTENBURG.

19	Julie	Ouderling C. J. Bodensteijn.
26	,,	Ouderling C. Dreyer.
2	Aug.	Ouderling A. Esterhuijs.
9	,,	Ds. P. W. Ennis.
16	,,	Ouderling A. H. Klazinga.
23	,,	Ouderling S. Visser.
30	,,	Ouderling W. Snijman.
6	Sept.	Ouderling C. J. Bodensteijn.
13	,,	Ds. Jac. van Belkum.

HEIDELBERG.

19	Julie	Op het dorp, Brs. D. J. Strijdom en J. J. Nortjé.
26	,,	Modderbultwijk Br. W. J. Basson.
2	Aug.	Op het dorp, Brs. L. J. Bronkhorst en A. J. Botha.
9	Aug.	Op het dorp Brs. N. H. Jacobs en P. D. Bekker.
16	,,	Op het dorp, Brs. J. B. Bierman en C. J. Marais.

PERSONALIA.

Ds. F. S. du Toit is 25 Junie 1914 overleden in de ouderdom van bijna 56 jaar.

De heer S. J. Strijdom is terug uit Holland, heeft toezegging van beroep naar Krugersdorp en Zoutpansberg en zal 30 Julie proponents examen doen.

Ds. P. van Drimmelen is naar Humpata en wordt einde Augustus terug verwacht.

Ds. J. J. Kuhn vertrekt dezer dagen naar Oost Afrika. Mevr. Kuhn vergezelt hem op die reis. Een gezegende reis en behouden terugkomst worde hen toegewenst. Zij hopen ongeveer November weer thuis te wezen.

Ds. C. W. du Toit is op vakantie naar Delagoabaai. Moge de warmte hem goed doen en herstellen.

Mej. Dr. Betsy Goddefroy is 4 Julie in Holland gehuwd met Dr. S. de Moor. Wij wensen Ds. M. J. Goddefroy en ook zijn dochter geluk. Zij zij een zonneschijn op zijn levensavond.

De heer S. P. Engelbrecht die in Utrecht studeert, heeft 19 Junie zijn propaedeuties eksamen met goed gevolg afgelegd.

GEEN VERDOEMENIS MEER!

> *Zoo is er dan geen verdoemenis meer voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vleesch wandelen, maar naar den Geest.*
>
> Rom. 8 : 1.

Dat is het overwinningslied van Gods kinderen, geen verdoemenis meer!

Wij weten het maar al te wel : als gelovigen zijn wij door Christus Jezus van de zonde verlost en ook van de vloek der wet. Maar ons vlees is nog zwak; aan de zonde gebonden; er is een strijd in ons, want de geest begeert tegen het vlees en het vlees tegen de geest. Daarom kan er zo ligt twijfel zijn of komen, of wij ons de beloften des eeuwigen levens wel mogen toe-eigenen. Wij weten immers, dat in den hemel niets inkomt, dat onrein of vuil is en daarom zijn we lichtelik zo kleingelovig. Te meer omdat wij weten, dat de zonde verdoemelik is voor God en die de zonde doet, dus ook onder het oordeel komt.

Maar nu schrijft Paulus aan de Romeinen : ,,Er is geen verdoemenis meer.'' Reeds vroeger in dezelfde brief had hij geschreven : wij dan gerechtvaardigd zijnde uit geloof, hebben vrede bij God door onze Heer Jezus Christus. Alles komt dus hierop neer, dat Christus door zijn zoen-dood ons heeft gerechtvaardigd en ook daardoor ons heeft verlost van de verdoemenis.

Wij mogen dat waarlik wel het ,,overwinningslied'' van Gods kinderen noemen. Hoe heerlik is te verstaan, dat wij aan de vloek der wet, en het oordeel over de zonde ontkomen zijn, zodat wij in leven en in sterven voor niets meer te vrezen hebben. Als wij dan ook getuigen, dat niemand beschuldiging kan inbrengen tegen Gods kinderen dan is dit, omdat wij weten van de verdoemenis te zijn verlost.

Daar zijn er in onze tijd velen, die menen, dat voor alle mensen zonder onderscheid er geen verdoemenis meer is. Alle mensen, zo leert men, zullen uiteindelik zalig worden en dan vrij zijn van de verdoemenis. Indien dit zo ware, dan vragen wij toch, maar waarom voegt Paulus er dan bij : ,,voor degenen, die in Christus Jezus zijn.'' Dit betekent zowel, die Hem hebben aangenomen, als die in Hem zijn ingeplant. Om in Christus Jezus te kunnen zijn, moet men met Hem een zijn geworden in zijn dood en zijne wederopstanding. De Heer zelf heeft daarvoor gebruikt het beeld van de wijnstok en de ranken. Uit dat beeld besluiten wij, dat wij zo een met Hem moeten zijn, dat wij een deel van Hem uitmaken en ons leven, onze kracht, ons alles uit Hem en door Hem hebben. Ten alle tijde zijn er huichelaars geweest, die zo gemakkelik hebben gezegd, dat zij in Christus Jezus wonen. Dit is gemakkelik te zeggen, daar het toch een geestelik één zijn is, dat niet kan gezien worden dan alleen in de vrucht van dat geestelik één zijn. Immers dat de rank waarlik in die wijnstok is wordt gezien aan het blad en aan de vrucht die hij voortbrengt. Het is dan ook om die reden, dat Paulus deze nadere verklaring geeft van het zijn in Christus Jezus, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de geest. Deze bijvoeging laat aan duidelikheid niets te wensen over. Naar het vlees wandelen, is leven in de zonde en de werken des vleeses tonen n.l. overspel, hoererij, onreinigheid, ontuchtigheid, afgoderij, vergiftiging, vijandschap, twisten, afgunstigheden, toorn, gekijf, tweedracht, ketterijen, nijd, moord, dronkenschappen, brasserijen en dergelike (Gal. 5 : 19—21). Die deze dingen doen en daarin leven, zijn niet in Christus, en dus ook niet vrij van de verdoemenis.

Niet gaarne oordelen of veroordelen wij, maar tegenover de lauwheid en halfheid van onze tijd mogen wij niet anders getuigen, dan dit: voor die naar het vlees wandelen en deze dingen doen is de verdoemenis niet weggenomen. Zij is er nog voor hen en blijft er voor hen, tenzij zij zich bekeren en één worden met Christus.

Voor wie dit duidelik is, die verstaan ook wat het is, wandelen naar de geest. Zonder in een opsomming te vervallen van allerlei christelike deugden, zeggen wij alleen dit: naar de geest wandelen, is een leven leiden der liefde. Wanneer Paulus dus leert: „er is geen verdoemenis voor hen, die naar den geest wandelen," dan weten wij dat dit alleen van hen getuigd worden kan, die tonen, dat zij werkelik vrij zijn gemaakt van de zonde. Dat wil niet zeggen, dat zij nooit meer afwijken van het rechte pad, nooit meer eens vallen of struikelen, maar dit, dat hun gehele leven is een leven des geestes Gods, een wandelen in de vreze des Heeren, een vermaak hebben naar de inwendige mens in de geboden des Heeren. Daarom slechts zij, die zo leven, dat hun wandel is in de hemel, zij kunnen juichen: „geen verdoemenis meer voor mij."

Het is voor ons van het hoogste belang, dit te weten, of wij dat ook ons mogen toe-eigenen. In dit opzicht leven velên onder ons al te gerust, zij eigenen zich al die heerlike geloften toe, zonder zich zelven ernstig te onderzoeken of zij wel wandelen waardiglik het Evangelie. Velen in onze dagen denken weinig na over deze ernstige vraag, wat hen straks te wachten staat. Een enkele maal worden zij door het sterven van een dierbare vriend of bloedverwant, of door een grote ramp opgeschrikt uit hun rust, maar de indruk is niet diep en sterk en het vals vertoon keert spoedig weder.

Laat dit toch niet zo zijn! Laat ons ernst maken met die grote levensvraag: Is er nog verdoemenis voor mij, of ben ik er van verlost. Het antwoord beslist er over de toekomst na de dood, en over het leven nu nog in deze tijd.

Hebben wij er over nagedacht?

Stellen we het niet uit! Het leven is kort! De dood komt onverwacht.

Och, dat hij ons bereid vinde!

NIET OFFICIEEL.

BRIEVEN VAN OOM SAREL.

Uitkijk, Julie 1914.

Waarde Neef Willem,

Het is koud op Uitkijk, elke morgen is alles met ijs bedekt. Zelfs in de huizen is het koud en ik voel jammer voor de arme mensen, die geen goed hier hebben, geen warme kleren, geen warme kombaarsen, en geen goed voedsel, ook voel ik jammer voor de beesten, die 's nachts in de koude in het veld moeten slapen. Die mensen, die in een warm huis wonen en alles goed hebben, mogen de Heer wel dankbaar wezen voor Zijn goedheid en er ook wel aan denken, dat men aan minder wel voorziene mensen mededeelt van wat wij hebben.

Onlangs zag ik in een der koeranten, dat een Kommissie van Kaapse wijnboeren bij een der ministers is geweest en geklaagd heeft, dat men verleden jaar zoevel minder branderwijn heeft verkocht in Transvaal. Waarom ze daarover bij de minister hebben geklaagd weet ik niet en het werd er ook niet bij gezegd.

Nu kan ik, waarde Neef, niet anders dan blijde daarover voelen, immers, hoe minder drank er in Z. Afrika wordt gebruikt, hoe liever ik dat heb. Vooral in de laatste tijd, heb ik veel gelezen, hoe ellendig de invloed is van het drankgebruik op het sociale leven der volken, laat staan het geestelike. En nu zijn de volgende feiten zeer merkwaardig.

In Frankrijk	wordt	per	hoofd	8	gallon	alkohol
Belgie	,,	,,	,,	6	,,	,,
Italië	,,	,,	,,	6	,,	,,
Zwitserland	,,	,,	,,	6	,,	,,
Engeland	,,	,,	,,	4½	,,	,,
Denemarken	,,	,,	,,	4½	,,	,,
Duitsland	,,	,,	,,	4	,,	,,
Nederland	,,	,,	,,	2½	,,	,,

verbruikt.

In Noorwegen	is	op	9000	inwoners
Zweden	,,	,,	5000	,,
Engeland	,,	,,	430	,,
Noord-Amerika	,,	,,	300	,,
Duitsland	,,	,,	246	,,
Frankrijk	,,	,,	82	,,
België	,,	,,	28	,,

een plek waar drank kan worden gekocht. In Zuid Afrika mag men op elke 250 mannen één hebben.

Nog een paar cijfers geef ik u.

Volgens Dr. Bayr, hoofd van een hogere school te Weenen (Oostenrijk() was de invloed van het gebruik van alcohol (brandewijn) op 591 kinderen als volgt:

Het Rapport was van kinderen

	goed. pCt.	voldoende. pCt.	niet voldoende. pCt.
van geheel onthouders	41.8	49.2	9
die nu en dan drinken	34.1	56.6	9.5
die eenmaal per dag	27.8	58.4	13.7
die tweemaal per dag	24.9	57.7	18.3
die driemaal per dag	—	33.3	66.6

Men ziet dus hoe verschrikkelik het gebruik van wijn, bier of brandewijn bij kinderen wordt.

Wij hebben vroeger al eens opgemerkt, dat in Zuid Afrika, althans in Transvaal het drinken van sterke drank is verboden aan Naturellen en dat dit vrijgelaten wordt aan de blanken. Wanneer wij nu bovenstaande cijfers goed bezien dan kan het ons niet verwonderen dat het kafferras vooruit gaat en het blanke ras achteruit, vooral omdat ook de kindersterfte veel groter is in families waarvan of de vader of de moeder of beide drinken, dan in die, waar geen sterke drank wordt gebruikt. Hierbij komt nog, dat men sterke drank niet voor niet krijgt maar duur moet kopen, zodat men bij de beantwoording van de vraag : hoe komt het toch, dat zovele blanken achteruit gaan, terwijl de kaffer vorentoe boert, ook wel het drankmisbruik in rekening mag brengen.

Bestrijding van drankgebruik is, Neef Willem, dus een van de noodzakelikste dingen, die ook in ons land nodig zijn. Maar wie zal dit gaan doen. Er is in ons land altijd een neiging om alles te verwachten van de Regering. Ook ten opzichte van het drankgebruik is bij de regering op wetgeving aangedrongen. Maar wij hebben van de regering in deze weinig te wachten. Zij verkoopt zelf sterke drank in de spoorwegwagens, op de stations, zij moet uit hogere politiek de Kaapse wijnboeren en de grote bierbrouwers te vriend houden, en ook letten op de belangen van de Schotse whiskey-stokers. Men mag dit treurig vinden maar het is al te waar.

Veel is te wachten van de arbeid van verenigingen, die door zedelike middelen trachten het drankgebruik en vooral het misbruik tegen te gaan. Het voorbeeld van mannen en vrouwen, die geheelonthouders zijn werkt zeer sterk, vooral ook omdat zij in de regel sterk en krachtig zijn en ook gezonde en krachtige kinderen hebben.

Maar vooral moet op dit gebied van de kerk hulp worden verwacht. Gelukkig dat de kerk in Z.-Afrika in dit opzicht een voorbeeld geeft. Opmerkelik is het dat zovele leeraren geheel onthouders zijn en dat hun voorbeeld een sterke invloed heeft op de kerkeraden en door deze op de gemeenteleden. Maar toch meen ik, dat de kerk meer kan en moet doen en vooral ook door onderwijs der jeugd haar invloed moet laten gelden.

Niet minder moet er van de school in dit geval een krachtige werking uitgaan. De meester moet er de kinderen in voorgaan en op wijzen, dat het misbruik van sterke drank zo slecht is. In vroeger dagen heeft de meester lang altijd een gunstige invloed uitgeoefend. Maar die tijd schijnt nu ook voorbij te gaan, althans vele onderwijzers zijn nu ook. of geheelonthouders, of drinken slechts bij uitzondering.

Vooral verwacht ik veel van de invloed der vrouwen. Ik wenste wel dat de vrouwen in plaats van aan te dringen op het verkrijgen van stemrecht, de strijd gingen aanbinden tegen het drankgebruik. Een tijd geleden hebben wij gehoord, dat er onder de vrouwen een beweging was om wetgeving te krijgen, waarbij het aan de leden van dorpen of distrikten werd overgelaten te bepalen of er drank zou worden verkocht of niet. Wij horen er nu niets meer van en vinden dit zo jammer. Zullen wij, Neef Willem, de vrouwen er niet toe opwekken. Zullen wij niet haar vragen het voortouw te nemen.

Het zal een zegen zijn voor het land als zij dat willen doen.

Van harte hoop ik, dat het u en de uwen welgaat. Met vele groeten,

Uw Oom

SAREL.

TER NAGEDACHTENIS.

Het was vrij onverwacht, dat ik de 25ste Junie het telegram ontving uit Ventersdorp, dat F. S. du Toit was overleden. Wij dachten allen, dat de ziekte van het vorige jaar vrij wel genezen was, en dat hij, hoewel zwak gebleven en gebroken, toch nog wel enige jaren zijn werk had kunnen blijven voortzetten. Maar het heeft zo niet mogen zijn, de Heer heeft hem weggeroepen van zijn post, zijn werk was gedaan.

Op 27 Junie nam. 4 uur hebben wij deze broeder ter laatste rustplaats in Ventersdorp neergelegd. Het was vinnig koud, een ijzige wind deed alles verstijven en was een teken des doods.

De lijkkist was in de kerk gebracht en ongeveer 3.30 namiddag begon de lijkdienst. Tengevolge van de strenge koude kon de bejaarde Voorzitter der Algemene Kerkvergadering, Ds. C. W. du Toit niet komen. Zijn werk werd dus gedaan door de Scriba, Ds. J. van Belkum, die van Heidelberg was overgekomen. Ook Di. P. W. Ennis en J. J. Kuhn waren tegenwoordig. Een grote schare van mensen had de kerk vrijwel gevuld, bijna alle dorpsbewoners waren er bij tegenwoordig, van buiten waren er niet zo velen, omdat het niet algemeen bekend was, het laat was en ook zo bitter koud. De kerkeraad was bijna voltallig.

Na het zingen van psalm 89 : 19 werd het gebed gedaan door Ds. P. W. Ennis, waarna Ds. Van Belkum de lijkrede hield over psalm 42 :6. Z.H.Eerw. schetste de droefheid der familie, der gemeente, der kerk, omdat een goed vader, een trouw leeraar, een bekwaam kerkman was heengegaan. Daarna schetste hij het leven van de ontslapene.

Ds. F. S. du Toit, geboren 21 November 1858 te Dal Josaphat, studeerde te Stellenbosch en werd in 1886 predikant te Nieuw Bethesda in het distrikt Graaffreynet. Hij werkte daar met zegen tot 1889, toen hij op verzoek van wijlen Ds. S. J. du Toit, later superintendent van onderwijs in Transvaal, overging als hoofd naar de Hugenoten gedenkschool, die was opgericht als een bolwerk tegen de onnationale en ongereformeerde stroming in de kerk en staat in de Koopkolonie van die dagen. Dit tekent ook Ds. F. S. du Toit, die gedurende zijn gehele loopbaan ook in Transvaal getoond heeft van Gereformeerde huize te zijn.

Aan die school bleef hij verbonden tot in 1905, toen hij een beroep aanvaardde naar de Nederduits Hervormde Gemeente, van Ventersdorp en Lichtenburg. De reden, waarom hij de school verliet, was niet bij hem te zoeken, maar lag in de veranderde tijdsomstandigheden. Immers, Ds. S. J. du Toit was gedurende de oorlog niet geheel trouw gebleven aan zijn beginsels op politiek gebied, en dat deed zijn invloed gevoelen ook op de school, zodat die achteruitging en gesloten moest worden. Daarmede kwam dus een einde ook aan het werk van Ds. F. S. du Toit als onderwijzer en nam hij zijn werk als Evangelie-dienaar weer op. In Ventersdorp en Lichtenburg toonde hij hoe uitnemend geschikt hij was voor dat werk. Hij was een degelik prediker en ook een trouw herder : voorts toonde hij ook zich de belangen der Hervormde Kerk ook buiten zijn gemeente aan te trekken.

Toen hij met ons was op de Algemene Kerkvergadering in December 1912, kwam het mij voor, dat Ds. Du Toit zeer stil was. Hij nam tegen zijn gewoonte weinig deel aan de discussiën. Bij de bespreking van de Zending was hij warm, zijn woord daarover zal ik niet spoedig vergeten. Hij verklaarde n.l. dat wij in Transvaal zo moesten klagen over de naturellen als dienstboden, omdat wij tot hen nooit over Jezus spraken. Wij lieten dit over aan de vreemden en daarom luisterden zij ook naar de vreemden. Spreek tot hen over Jezus en zij zullen naar u horen. Weinig dacht ik dat zijn stil zijn veroorzaakt werd door de reeds aanwezige krankheid, die na zo'n langdurig lijden hem ten grave zou brengen.

Ds. F. S. du Toit had ook een warm hart voor de gemeente. Toen ik hem gedurende zijn krankheid bezocht in het hospitaal te Johannesburg. sprak hij er over, dat het hem zo smartte, dat hij nu gebroken in kracht, zo weinig meer zou kunnen doen voor de gemeente en dat hij vreesde haar tot een last te zullen worden Ook later moet hij hierover gesproken hebben. De gemeente heeft dit nooit getoond. Integendeel, zij heeft op een zeer edelmoedige wijze ook voor de kranke leeraar gezorgd.

Nadat Ds. Kuhn ook nog enige woorden gezegd had werd de kist opgenomen door de Broeders diakenen : Combrink, De Kock, Van Niekerk, Pretorius, Coetzee en B. J. Buytendoek en naar de lijkwagen gedragen. Als slippedragers deden dienst de Broeders ouderlingen : M. C. Rijkaart, D. J. Bodensteijn, J. C. van den Berg, H. Pieterse, H. Visser, F. W. Buijtendach en R. J. Buijtendach.

Voorafgegaan door de leeraars P. Ennis. J. van Belkum en J. Kuhn ging men nu grafwaarts, een grote schare volgde. Een koor, dat ook in de kerk had gezongen, zong bij het geopende graf : „Hij slaapt in de groeve zo zacht", hetwelk aandoenlik klonk over het graf, beschenen door de ondergaande winterzon.

Ds. Ennis sprak een paar woorden en gaf het woord aan een ouderling der Wesleyaanse kerk, die namens de leeraar dier gemeente, Latimer R. Hardaker, een zeer sympathieke brief voorlas, ook ouderling Neethling, van de Nederd. Hervormde of Geref. Kerk sprak enige hartelike woorden.

Na het zingen van Gezang 181 :2 en het uitspreken van de zegen door Ds. J. J. Kuhn, werd de kist in het graf nedergelaten en ging de menigte uiteen.

Wij hadden een goed man ter laatste ruste gelegd. Ja, Ds. F. S. du Toit was een goed man. Hij was zeer bemind in Ventersdorp en in Lichtenburg bij zijn gemeenteleden. Ook de leden der andere kerken, ook de Engelsen roemden zijn minzaamheid en zijn gezelligheid. Daarbij was hij een innig vroom man en toch niet uiterlik alleen. Voor zijn huis was hij een zorgzaam en liefhebbend man en vader. Een weduwe en drie dochters zijn overgebleven om hem te betreuren.

Ds. F. S. du Toit was echter niet alleen een kerkman. Ook in de maatschappij heeft hij gewerkt waar hij kon. De twee eerste termijnen van 1907—1910 en van 1910—1913, was hij Voorzitter van de Schoolraad van Ventersdorp. Dat hij, de oude hoofdmeester van de Hugenoten gedenkschool, ook in die positie gewerkt heeft aan de opvoeding van zijn volk is buiten kijf. Veel van het goede op schoolgebied daar tot stand gebracht is te danken aan hem.

Ook de kerk in haar geheel verliest zeer veel in hem. Zijn opengevallen plaats zal niet spoedig zo goed worden opgevuld.

Wij bieden aan de treurende weduwe en de drie dochters onze betuiging van hartelike deelneming aan.

Ook de gemeente Ventersdorp.

De ontslapen broeder roepen wij toe : ,,Wij zullen elkander wederzien." Rust in Vrede.

v. B.

"GOUDKORRELTJES."

Er is een geheimzinnig leven in de bloemenwereld. De gewone mens ziet een mooi bloem en roept in verrassing uit : "maar wat is zij mooi !"

En de hoogste eer, die hij haar bewijst, is te plukken en haar af te plukken en daarna met welgevallen in zijn knoopsgat als *bouquet* te steken. De natuurvorser doet meer : hij bestudeert haar leven, haar manieren, haar strijd om het bestaan, haar luimen en grillen, en leert also, hoe dat er een wereld leeft en streeft in onze mooi-geklede, wel-riekende tuin-juffers.

Hoor, hoe schoon beschrijft M. Maeterlinck de levensgeschiedenis van een zekere waterplant : *de Vallisneria* :—

"De legendariese Vallisneria is een waterplant, waarvan het huwelik een der meest tragiese voorvallen is uit de liefdesgeschiedenis der bloemen. De Vallisneria is een onbeduidend plantje, dat niets van de vreemde gratie der waterlelie of zekere onderzeese krulbossen heeft.

Maar men zou zeggen, dat de natuur er schik in had gevonden om een schone gedachte in haar neer te leggen. Het gehele bestaan van het plantje ontrolt zich op de bodem van het water in een soort halfslaap, totdat het huweliks-ogenblik aanbreekt, waarin zij naar een nieuw leven reikhalst. De vrouwelike bloem ontrolt lngzaam een lange spiraal van haar stengel, zij stijgt, duikt op, zweeft en ontluikt dan aan de oppervlakte der vijvers.

Uit een naburige plek, duiken nu de mannelike bloemen, welke haar door het van de zon belichte water heen bemerkten, eveneens op, vol hoop naar haar die ginds zich wiegelt, hen afwacht, hen oproept in een loverveld. Maar halverwege gekomen, gevoelen zij zich plotseling teruggehouden...... hun eigen stengel, hun eigen levensbron blijkt te kort te zijn en nimmer zullen zij het lichtverblijf, het enige waar de ineenstrengeling van meeldraden en stamper kan plaats vinden, kunnen bereiken. Vindt ge in de natuur, een grotere onachtzaamheid of weder beproeving? Verplaats u eens in dit drama van hartstochtelik verlangen, het onbereikbare, dat men tòch benadert, de doorzichtige noodlottigheid, het onmogelike, zonder dat er een hindernis zichtbaar is !...

Het zou evenals ons persoonlik treurspel op deze aarde, onolosbaar zijn; maar zie, een onverwacht element komt er zich in mengen.

Hadden de mannelike bloemen soms een voorgevoel van hun ontmoeting? We weten alleen, dat zij in hun hart een luchtbel hebben opgeborgen, zoals men in zijn ziel een gedachte van uiterste verlossing bewaart. Men zou zeggen, dat zij een ogenblik aarzelen; dan, in een verheven krachtsinspanning, de bovennatuurlikste, die ik ken in de glorierijke geschiedenis van insekten en bloemen, rukken zij zich vastberaden van de band, die hen aan het bestaan vasthecht, om zich ten slotte te verheffen tot het geluk. In een onvergelijkelike ruk, te midden der paarlen van vreugde, terwijl hun bloemblaadjes het water doorsplijten, scheuren zij zich van hun stengel af.

Dodelik gekwetst, maar overgelukkig en vrij drijven zij een ogenblik naast hun bruiden : de omhelzing heeft plaats gehad, en de geofferden gaan verder drijvend voort naar hun dood, terwijl de reeds moeder geworden echtgenote haar kroon, waarin hun laatste ademtocht is opgesloten, sluit; zij rolt haar spiraal weer op en duikt opnieuw naar de diepte, om dáár de vrucht van de heldenkus te doen rijpen.

Moet dit moöie tafereel, dat zo wáar mogelik is, maar van de lichtzijde bezien, verbleekt worden door het eveneens van de schaduwzij te bekijken? En waarom niet? Er zijn soms waarheden van de schaduwzijde, die even belangwekkend zijn als die der lichtzijde. Dit innige treurspel is slechts volmaakt, wanneer men de geest der neigingen van de gehele soort in het oog houdt. Maar indien men de individuen afzonderlik beschouwt, zal men ze vaak op onbeholpen wijze tegenstrijdig zien bewegen op dit ideale gebied... Soms komen de mannelike bloemen aan de oppervlakte op het ogenblik, dat er nog geen bloemen van een stamper voorzien zijn. Dan weer, als het lage water het hen gemakkelik maakt hun lievelingen te bereiken, rukken zij zich toch onnodig en willekeurig van hun steel."...

Nu, is dit niet mooi? — zo mooi als de schoonste roman uit de liefdesgeschiedenis der mensenkinderen?

Doch, het is niet alleen mooi, het is meer : het is leerzaam, en wekt in ons hart een gevoel van bewonderende aanbidding voor de schepper, die al deze dingen gemaakt heeft. Waarlik, wij voelen geneigd om met de oude dichter uit te roepen : "Hoe wonderlik zijn Uw wegen, o Heer, Ge hebt ze alle met wijsheid gemaakt !"

Let op : —

1e. op de mooie taal van de schrijver en de bloemrijkheid van zijn ideeën. Het is een dichter, die in proza dicht.

2e. de beslistheid en vastberadenheid der mannelike bloemen, om hun doel te bereiken : het kost hun de dood ! waarlik, het is een liefde, zoals geen mens beminnen kan. Het is een liefde, die zich alleen afspiegelt in de Liefde van Eén, die, om ons te verlossen, zich zelf gaf in de dood.

Daarom zingt de dichter : "Wij zijn verlost, maar het heeft uw dood gekost." En dan, hoe spoedig zijn wij moedeloos in het leven. Wij hebben ons een ideaal voorgesteld, doch er komt teleurstelling. Wij worden gedwarsboomd in onze plannen, en onze armen zijn slap, ons hoofd hangt moedeloos neer. Wij geven maar liever op.

Zie hier, en bewonder, een heldenmoed, die zich in de dood geeft, maar niet terugdeinst voor bezwaren.

De arbeider in het Godsrijk, de werkers in de Herv. Kerk, ondervinden veel tegenstand en teleurstelling, en vaak zijn zij mismoedig en teleurgesteld. Welk een schone les leert de Vallisneria niet aan zulke ontmoedigde werkers !

3e. De mannelike bloem rukt zich dikwels van haar stengel los, en als zij boven komt, is de tijd nog niet rijp voor de omhelzing, en zij heeft dus haar leven te vergeefs geofferd. Wat een teleurstelling, wat een hart-aangrijpend treurspel !

Het leven is vol teleurstellingen, en de schoonste levensverwachtingen worden te vaak vernietigd. Het gaat ons dikwels als het de *Titanic* ging. Zoveel geld en arbeid was besteed, en toen het mooie schip zijn maagdelike reis aanvaardde, was het 't begin van 't einde. In de koude wateren van een ijszee vond het zijn koude watergraf. Zo ook wij. Wij arbeiden jaren lang aan een levensdoel om uit te vinden, dat het schip van onze hope, bij de eerste reize, zich op de rotsen van de tijd te pletter stoot. Doch we leven maar : dit land zal de ruste niet zijn. Het leven is voor de mens der wereld reeds een teleurstelling : voor de gelovige is het een land der vreemdelingschappen.

O, zalig de mens die nimmer twijfelt aan de trouw en liefde van Zijn God, óók waar veel donker en duister is op aarde, maar het geloof behoudt, om met Paulus te spreken aan het einde van de baan : "Ik heb de loop geëindigd, ik heb het geloof behouden."

WILLEM.

VERSLAG VAN DE THEOLOGIESE KWEEK SCHOOL DER NED. HERVORMDE KERK.

Lopende over 6 maanden, beginnende van af 1 Januarie 1914 tot en met 30 Junie 1914.

ONTVANGSTEN.

1914.	£.	s.	d.
Januarie 1. Saldo op handen	17	8	7
,, 13 Gemeente Erasmus	10	1	6
Februarie 3 Gemeente Heidelberg ...	0	10	6
,, 3 ,, Middelburg ...	0	5	0
,, 9 ,, Volksrust ...	1	10	0
,, 14 ,, Volksrust ...	12	11	0
Maart 3 Gemeente Zwart Ruggens ...	0	5	0
,, 7 ,, Potchefstroom ...	43	16	6
,, 11 ,, Heidelberg	1	0	0
April 3 Gemeente Wolmaransstad ...	2	2...	0
,, 17 ,, Wolmaransstad ...	15	7	3
Mei 8 Gemeente Krugersdorp	17	9	9
,, 12 ,, Middelburg	2	4	6
,, 29 ,, Heidelberg	0	10	0
,, 30 Rente op £1,900	76	0	0
,, 30 Deposito terug betaald	1900	0	0
	£2,101	1	1

UITGAVEN.

	£.	s.	d.
Bij algemene uitgaven reis, en verblijfkosten, leden Curatorium	27	2	8
Bank Kosten	1	2	6
S. P. Engelbrecht, hem voorgeschoten voor studie	50	2	6
P. J. J. Venter, hem voorgeschoten op studie...	32	0	0
S. J. Strijdom, hem voorgeschoten op studie	30	2	6
P. J. J. Venter, zijn assurantie betaald	15	1	9
5 Professoren in Holland, 1 jaar ...	250	0	0
	£ 405	11	11
Saldo	£ 1695	9	2
	£ 2101	1	1

J. A. MALHERBE,

Potchefstroom,
1 Julie 1914.

Kassier Theol.
Kweek School,
Ned. Herv. Kerk.

Aan de verschillende Gemeenten wordt beleefd verzocht, hare bijdragen aan de Theol. Kweekschool volgens geleverde rekeningen te willen aanzuiveren.

Hoogachtend,
J. A. MALHERBE,
Kassier Theol. Kweekschool.

VERBLIJF IN NEDERLAND.

De ondergetekenden, Bestuursleden van de *Nederlandsch-Afrikaanse Vereeniging* en van de *Zuid-Afrikaanse Studenten Vereeniging,* gevestigd te Amsterdam, wensen hiermede ter kennis te brengen van alle Afrikaners, inzonderheid studerenden, die met hun gezin voor enige tijd naar Nederland denken te komen, dat zij volgaarne bereid zijn, hun medewerking te verlenen tot het vinden van een geschikte gelegenheid voor logies, inzonderheid ook als wanneer men prijs stelt op kennismaking en omgang met beschaafde Nederlandse families.

Men wordt verzocht, zich vroegtijdig tot een der ondergetekenden te wenden met zo nauwkeurig mogelike opgave van wat men verlangt en welke prijs men per maand ongeveer besteden kan. Opgave van het aantal leden, waaruit het gezin bestaat, en van de leeftijd en van het geslacht der kinderen is ook zeer gewesnt.

Prof. Dr. JOH. W. PONT,
Voorzitter der M.Z.A.V.

Dr. N. MANSVELT,
Sekretaris der N.Z.A.V.
Adres Keizersgracht 389,
Amsterdam.

H. J. MALAN,
Voorz. der Z.-A. Stud. Ver.

S. P. E. BOSHOFF,
Secr. der Z.-A. Stud. Ver.
Adres Nassaukade, 369, Amsterdam.

VERSLAG VAN DE ALGEM. KASSIER OVER DE MAAND JULIE 1914.

Ontvangsten.

Saldo van Mei				£823	5	10
Alg. Fonds :						
Lidmaat bijdr. Ventersd.	£13	0	0			
Bankkosten			6			
				13	0	6
Weduwfonds :						
Bijdragen : Ventersdorp	£19	16	6			
Zwartruggens	7	4	3			
Ds. Brandt	2	0	0			
Interest : S. Hugo	4	7	6			
				33	8	3
				£869	14	7

Uitgaven.

Weduwfonds :						
Postwissel Zwartruggens					1	1
Almanak 1911 :						
Drukkosten				£ 66	9	6
M. Couzijn, voorschot voor de verkoop van verbonden eigendom				25	0	0
Prof. P. J. Muller, saldo verschuldigd voor opleiding van studenten				159	11	4
Algemeen Fonds :						
Reis en verblijfkosten :						
Ds. C. W. du Toit	£14	13	0			
Ds. Jac. v. Belkum	10	13	6			
Ds. M. J. Goddefroy	7	11	0			
Ds. P. W. Ennis	2	17	3			
Ds. L .E. Brandt	6	9	1			
J. D. Pienaar	5	14	6			
N. M. Prinsloo	7	11	8			
F. W. Ernst	5	14	6			
A. D. W. Wolmarans	3	5	0			
D. J. Bodensteyn	5	13	4			
H. C. v. d. Merwe	10	13	6			
				80	16	4
Postzegels					2	6
Saldo				537	13	10
				£869	14	7

L. E. BRANDT,
Voorzitter Fin .Comm.

H J. L. TH. ROORDA,
Alg. Kassier.

Schoonspruit Klerksdorp, 8 Julie 1914.

De Ned. Herv. Gemeente van Klerksdorp vierde Avondmaal, 5 Julie. Ds. Ennis was alleen. Zijn preken waren voor een volle kerk, maar hoe jammer, de kerk was ledig, zeer weinigen waren tegenwoordig. De winter wordt voorgehouden als een schuifmeul, maar waarom komen de leden van de kerkeraad trouw naar de kerk al is het ook winter. Van de 20 kerkeraadsleden waren slechts 3 afwezig. Ik denk waar een wil is, is een weg. Hoe jammer toch, dat die ernstige woorden van de Leeraar niet door meer leden van de Gemeente gehoord konden worden. Zaterdag werd de ouderling Nico Campher opnieuw bevestigd als ouderling. Die broeder diende nu al die gemeente 18 jaren achtereenvolgens. In de plaats van de Broeder Diaken M. J. de Kock, werd de Broeder C. J. Visser als diaken bevestigd en in de plaats van Broeder diaken Jonker werd de Broeder P. Badenhorst als diaken bevestigd. Het Predikant salaris is tamelik goed ingekomen, maar zeer velen hebben nog niet betaald. Met Oktober Avondmaal zullen alle kwitantieboeken der Diakenen door de Broeders ouderlingen Nico Campher en J. Terblanche nagezien worden om te zien hoe velen leden van elke Diaken het salaris betaald hebben en hoevelen nog moeten betalen. Die broeders brengen dan hun rapport voor de Kerkeraad voor behandeling.

De Gemeente gaat met zo een beminde leeraar als Ds. Ennis snel vooruit.

Oktober maand houden wij onze Dankoffer bazaar en wij doen een beroep op de Gemeente om in deze te doen net wat een ieders geweten hem zegt te doen. De jongste leeraar der Ned. Herv. Kerk, Ds. Prinsloo, zal in ons midden wezen met Oktober Avondmaal om Ds. Ennis te helpen. De 25ste Augustus ten 10 ure v.m. zal er kerkeraadsvergadering gehouden worden in de konsistoriekamer. Zondagavond waren wij allen in de Ned. Herv. of Geref. Kerk om de Sekretaris van de Bijbel Vereniging te horen. Ds. Ennis was er ook met zijn kerkeraad. Van die verrichtingen zal ik niets rapporteren, omdat ik verwacht, dat de Klerksdorp Korrespondent van ,,Het Westen" er over zal schrijven.

De mielieoogst is buitengewoon zwak. Schoonspruit is vol water en ik wil maar hopen, dat het water ook bij Klerksdorp zal komen. Schoonspruit is niet vol van regen, neen het is door de wonderen Gods.

ONDERWIJZER.

Applicanten worden gevraagd voor een ongehuwde mannelike

ONDERWIJZER

voor de Kwaggefontein C.N.O. school.

Onder de volgelde termen :

1e. Het moet zijn een gecertificeerde onderwijzer.
2e. Salaris £50 per jaar met kost en inwoning.
3e. Onderwijs te geven in Hollands en Engels.
4e. Aantal kinderen van 16 tot 20.
5e. Applikatiën moeten de ondergetekende bereiken voor 30 Julie 1914.

J. C. v. NIEKERK.

Strijdfontein, P.K. Kafferkraal,
Marico (Transvaal).

KLACHTEN zijn ons ter ore gekomen dat de intekenaren niet geregeld de Hervormer ontvangen. De intekenaren worden beleefd verzocht ons hiervan onmiddellik kennis te geven met opgaaf van hun nauwkeurig adres.

Namens de Uitgever,
A. H. KOOMANS,
Potchefstroom, 10 Julie 1914. Potchefstroom.

DOODBERICHT.

Het heeft de Heer van leven en dood behaagd uit ons midden weg te nemen mijn teergeliefde Echtgenote

ELLA JOHANNA ALETTA VAN STADEN,
geb. DU PREEZ,

op de 9de Junie 1914, in de ouderdom van 38 jaar, 8 maanden en 2 dagen, na een smartelik lijden van 15 dagen. Haar heengaan was zacht en kalm, nooit liet zij een klacht gedurende haar lijden horen, dikwels vond zij haar troost in Gezang 23 vs. 9, "Wij zijn Gode onderworpen."

Haar asse ruste in vrede.

Namens de bedroefde echtgenoot en kinderen,
C. H. VAN STADEN Ezn.

Kinderen :
P. T. VAN STADEN.
H. C. VAN STADEN.
C. H. VAN STADEN.
M. C. VAN STADEN.
J. H. VAN STADEN.
H. H. DE LANGE geb. v. Staden.
L. M. VAN STADEN.
M. J. VAN STADEN.
E. J. H. VAN STADEN.

Vergenoeg, Distrikt Marico,
20 Junie 1914.

KASVERSLAG OVER HET JAAR 1913.

Biezonderheden van de drie voornaamste Fondsen.

	Ontvangsten.	Uitgaven.
A. Weduwfonds:		
Bijdragen der gemeenten	£ 232 6 9	
„ der predikanten	119 16 11	
Interest op verbanden	100 2 2	
Achterstallige schuld Potchefstroom	27 19 8	
Hoofdsom van leeningen terugbetaald	35 0 0	
Interest op leeningen	3 9 10	
Verbanden afgelost	650 0 0	
Betaald voor onkosten		£ 64 3 3
Batig saldo		1104 12 1
	£1168 15 4	£1168 15 4
B. Algemeen fonds:		
Bijdragen van de gemeenten	£123 13 10	
Diverse Uitgaven		£165 10 7
Nadelig Saldo	39 16 9	
	£165 10 7	£165 10 7
C. Studiefonds:		
Bijdragen van de Gemeenten	£ 3 15 0	
Betaald aan prof. Muller		£ 75 0 0
Nadelig Saldo	71 5 0	
	£ 75 0 0	£ 75 0 0

STAAT VAN INKOMSTEN EN UITGAVEN.

	Ontvangsten.	Uitgaven.
Saldo in kas op 1 Januarie 1913	£ 552 10 10	
Weduwfonds	1168 15 4	£ 64 3 3
Algemeen fonds	125 13 10	165 10 7
Studiefonds	3 15 0	75 0 0
Almanak 1912	4 16 6	0 0 0
„ 1913	38 1 0	14 16 0
„ 1914	13 6	16 6
Kerkbode	20 4 3	0 0 0
De Br. Oost Afrika	5 0 0	0 0 0
Humpata	15 0 0	0 0 0
Notulen	1 19 6	29 2 6
Wetten	7 0	0 0 0
Certificaat vormen	17 0	0 0 0
Verbanden		1250 0 0
Saldo in kas op 31 December 1914		338 4 11
	£1937 13 9	£1937 13 9
Saldo in kas op 1 Januarie 1914	£ 338 4 11	

(get. H. J. L. TH. ROORDA.
Kassier.

Johannesburg, 12 Junie 1914.

Bovenstaande staat is door de Kommissie der algemeene Kerkvergadering op 18 Junie 1914 ontvangen, besproken en aangenomen.

JAC VAN BELKUM,
Scriba.

Teken in op . . .

De Hervormer